

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309596

VOL. 6,

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 29 వ తేది మంగళవారము

NO. 99.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨.

సంచిక ౯౯

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.

బృహత్ మంజుషాదిక్వఢ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.

½ పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

½ పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంక్షయభిషక్తుల జరుపవలయును.

జాందూ ఛార్మిస్మాటికల్

వర్షము

ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists
Elphinstone Road, Bombay, 13

మేత్రన షర్టులు

మా షర్టులు, చాల అనుభవముగల టెయిలర్లచే తుట్టబడినవి.

టియోషర్టు	1-కి రు	2-4-0.
డబను	1-కి రు	2-8-0.
కాకిషర్టు	1-కి రు	2-8-0.
డబను	1-కి రు	2-9-0.

షర్టులకు వ్రాయునప్పుడు గొంతు కొలత వ్రాయవలెను. 12 షర్టులు ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 షర్టు ఇశాం. బస్-యా (ట్రేడింగు కంపెనీ, సామకాంపేట, మద్రాసు.

పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల లోపుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫోటో టెక్ పేనా క్లిప్తో సహా బహుమానము ఇవ్వబడును. గడియారము బహుమానముతో సహా నెల 2-8-0. మంత్రేగడియారం తోలుబట్ట సహా రు 6-0-0.

V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు తుళువము ముందు తుళువమును పుట్టు పుట్టికె తెలియును. టెక్టూరేను. పిలికానీ మున్నగు కఠినకఠిన్యాల పనిలేదు. రున్న మైన మూ మలయకందనము ఎలాంటి రెండు, వచ్చి అది మూడు నిధములలో విడిచి మూడు భాగాలుగా విడిచి. దీనిని 1-కి 2-0-0.

నర్వవృద్ధిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మార్కెట్)

డ్యుమెతో నర్వవృద్ధి నంబోనమతో పోపుడరు. నుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇశాం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండు తలసిన మోక్షోషధము. అంగ్ల యూనానీ, డేయిన్ డ్యులెట్ పోపుడ్రాగంబులదియున్నది. ఎన్ని దినములుండును మందు నుణమునాణుడు. రోజునను మూడుసార్లు. కాక ఎలాక, కుక్క, పాము, జిట్టి, కెండులకు విషచతువుల కాటులకు నుడయ్యె గించును. నెల పాకెట్ 1-కి 0-8-0. పోపుడి 0-8-0. 1 డబ్బా పోపుడి నెల రూ 5-0-0. పోపుడి నెల.

ఒకేసారి 2 పోపుడిలు తెప్పించుకొనువారికి పోపుడి ఇశాం తరతులకు 100కి 25 మాపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

విరశామా:— ధన లక్ష్మీ 30 పెని, 10 పెనికేకే. డ్రీ, పిడి, పాకారులేట పోపుడి, మద్రాసు.

126 **అద్భుత నివారిణి.**

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్సు

ఇది బలహీనులకును నీరనులకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువ గను, మెదడు దిమ్మగా నుండుట,

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తున, బలహీనము, ఆయానము, కుష్టవస్త్రముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక వలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినము ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " " 2-0-0

పవనము! న రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవనము!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆత్మ్యానానందమును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగునట్టి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సంవత్సరము మధ్యలోనుంటే యెంత నుభయమున వాసనను అనుభవించ నచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు దీనివలనండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథమ్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

నెల ½ డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0
" 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } వి.సి. చార్జి
" ½ అవున్సుబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } రూ. 0-4-0
అంగ్లేయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ

నెం 155, బామ్రాపురేన పిడి, బొంబాయి

స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభౌషను చూచికొనిన మోసము కలుగదు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము.

కొంతసేపుమాన్యును. వాయువుపోట్లబాపును. పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పొట్టును బోగొట్టును. ఇది యిది యనినెల గళలనిధమైన నొప్పులకు సంబంధించింది. వనమాలికలచే హిందూజాతమందు తయార చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నెలకు నెల యొగ్గతా ప్రశంసలు పొందియున్నది. అన్ని రుకాణములలోను చిక్కగలదు. ఒక పాకెట్ పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, వీసగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటివట్టు, రసితారుట, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను శాశ్వతము జేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. నెల 0-8-0 య మాత్రమే.

మోహినీ తైలము

శ్రీ శ్రుతములు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 తులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దంత చూర్ణము

పండ్లనొప్పులకు దివ్యోషధము; నువాననగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. డబ్బి 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 య.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫోరొడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

పెనుకొండ డి. మునసబు కోర్టు

O. s. 414/19 లో

వాది: కుటూరత్న ముద్దరాచలం, ప్రతివాది: ముర్గులకల్లె శంకరాంకం లక్ష్మీనరసింహ వైర ప్రోసోటువాడి నంబర 107-14-000 రాబట్టుకోను దాకా దాఖల్ చేసినాడు. ఇందుల ఆక్షేపణలు తెలుపను 2-8-19 తేదీకి వాయివాపున్నది. ఆవాడు ప్రతివాది హాజరుకానియెడల ఎప్పుడార్జీగా డిక్రి చేయబడును.

(Sd) N. సోమసుందరం బి. ఏ.

వాదివరం ప్లీడర్.

* * * *

ప్రకటన

పెనుకొండ డి. మునసబు కోర్టు

S. c. 221/19 లో

వాది: ఆనంకవురం భూదాస్కు ప్రెసిడెంటు, వకలా చిన్న మనూడు సాబు వైరాలవైర ప్రెసిం బాకి నంబర 86-8-800 రాబట్టుకోను దాకా దాఖల్ చేసినాడు. ఇందుల ఆక్షేపణలు తెలుపను 4-8-19 తేదీకి వాయివాపేసినాడు. ఆవాడు ప్రతివాది చిన్న మనూడుసాబు హాజరుకానియెడల ఎప్పుడార్జీగా డిక్రి చేయబడును.

(Sd) N. సోమసుందరం బి. ఏ.

వాదివరపు ప్లీడర్.

ప్రకటన

మహా మహావాక్యము లొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచితములైన అనుప్రీతిమైన కృత్రి ది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాన తెలిసిన గ్రంథముల నమ్మవేయించుటల పెట్టెదలని వెంకటరత్నకవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయము చేసి గ్రంథముల విమలమై సర్వస్వాంత్యములకు బడయగలరు. అందువలన భాషాసేవకు జేయుటయను నిశ్చయము నీతియందున్న వెంకటరత్నకవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయను రెండు కుశలములును గలగ గలవు

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ముటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము) 3 అజామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణపాదసము (ప్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్నకవి గ్రంథములు

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము
రంబుపెట్టి వీధి, మద్రాసు.

భాగములను విడదీసికొనుట

ఇదివరకు మద్రాసు జార్జిటవును గిడ్డంగి వీధిలో 69 వ నెంబరు కొట్టునందు ఎమ్. రామస్వామిశెట్టి అను పేరుగల నేనును, బి. తిరువేంగ త్తాను శెట్టిగారును భాగస్వాములుగ కలిసి ఎమ్ రామస్వామిశెట్టి అందుకో అనుపేరుతో జరిగి వ్యాపారమును జరుపుచుంటిమి. 1919 సంవత్సరం జూన్ నెల 22 వ తేదీని సదరు కంపెనీనుండి తిరు వేంగడత్తాను శెట్టిగారు వీడిపోయిరి. మాయిద్దరి సమాధానమువైనను జూన్ నెల 23 వ తేదీ మొదలుకొని నేను మాత్రమే రామస్వామిశెట్టి అందుకో అనేపేరుతో వ్యాపారము జరుపుచున్నాను. గనుక ఈ కంపెనీలో వైన చెప్పబడిన తిరువేంగ డత్తాను శెట్టిగారికి యేలాటి సంబంధములేదని ఇందువలన మా కారాదారు లందరికిని మితి ఇతరులకును తెలియపరచు చున్నాను.

ఎమ్. రామస్వామిశెట్టి అందుకో

నం 69 గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు, జార్జిటవును.

National Psycho Physical Culture
University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars
to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
7, Thumbu Chetty Street, Madras.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

లోకమాన్య తిలకుమహాశయని కుటుములు.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు :

అయ్యా, లోకమాన్యని కుటుములు, అమ్మించుకుటును ఆభినందన పత్రముల మీద సంతకములు చేయించుకుటును ఆంధ్రప్రతికములోని వివిధ ప్రాంతముల నాయకులకు పంపబడినది. దస్కతుచేసిన కాగితములను అమ్మగా కచ్చిన రూప్యములను మిగిలిన కుటుములకు ఈ నెల 29 వ తేదీకి బెజవాడ చేరువటుల పంపవలెననియు 80 వ తేదీకి బెజవాడనుంచి బొంబాయికి పంపబడుననియు విన్నవించుచున్నాను.

బెజవాడ అయ్యుడేవర కాశేవ్వరరావు.

25-7-19 తిలకు జన్మదినోత్సవ సంఘ సభ్యుడు.

II

కాసన నిర్మాణ సభ్యుల

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు :

అయ్యా, సుప్రసిద్ధులగు శ్రీమంత కొండా. వెంకట పుయ్య పంతులవారికి సభ్యత్వము గల్గుటకు మిక్కిలి యాసం దించుచున్నాము. ఇదివర కెప్పుడును గుంటూరుజిల్లా వారి కి సభ్యత్వ చేకూరలేదు. అట్టి దీనిని, వీరు పొందుటచే యీ జిలాకుగాడ చేయవచ్చు. వీరి నిరుపమానములగు శేఖర క్రి, రాజభక్తులే వీరి కీడవని నిచ్చిన వసుటలో నుండియులేదు. ప్రజా సౌభర్యములకొరకు వీరు శ్వాసవాది వృత్తినికూడ వదిలి తిరకాలమునుండియు పాటుకడుచున్నార. ఈ మంచి యన కాశము నందుకూడ పంతులుగారు శేఖరేమహానై పాలు బడుదరని నమ్ముచున్నాము. ఈ జిల్లాయందు ముఖ్యముగ రైతులు పడుకొన్నవారు వర్ణసాతీకములు. జిల్లాసంఘసభ్యులగు వీరికి చక్కగ తెలిసియు యున్నది. ఇట్టి చిట్కలన్నియు వీరు మున్నందు వివరముగ కాసన సభ్యులందు చెలిపి ప్రజాపాఖ్యమునకై నిరంతరము కృషిజూపుదురుగాక.

సంగంకాగల్లమాడి. కొత్త భావము.

III

మంజూలు శిక్షలు.

భారతీయుల ధర్మము-వికాశపట్టణము.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు :

అయ్యా, కమరు తే 25-7-1919 ది శాంధ్యదిన వత్తి కలో బయిరించిన "పంజాబు శిక్షలు-ఆంధ్రులకర్తవ్యము" అను కిక్కిన చదివినది. అందుల సంగతులు విశదమైనవి. కొండ వెంకటపుయ్య పంతులుగారు కలకత్తానుండి విచ్చేసి యిచ్చటి పెట్టెలో వై విషయమై ప్రసంగించి దగిరిరిని ధనము ప్రోగుచేయవలసినదిగా నెలవచ్చిరి. అట్టి మహత్కార్యమునకి వికాశపట్టణ జిల్లా సంఘమువారు దగు సాయము జేయవచ్చుననిచ్చిరి. వసంతరావు బుచ్చి నుండరావు పంతులుగారు నీ కార్యభారమును దామే నిర్వహించి చందాలు చేయించి సాయము వసూలజేసిరి. చేయుచున్నార. ఈ జిల్లాలో నితరపురవాసులుగూడ నిటుంటి కరుణములో మానభావమునక కరుక క్రికొంది ధనసహాయముజేసి మనభారతీయ సోదరైకమత్యము, కార్యకూరత్యమును చూపనగును. మన భారతీయుల కగౌరవము నాటిల్లుచున్న నీ కరుణమున మహాత్మాగాంధీ, మాలవ్య వార్తను రికరెండు ఆంధ్రునిమున్నగు మహానీయులు మొల పెట్టుచున్న వివర లాలా హరికిషన్ లాము మొదలగు నాయకులపై విధించిన కఠింశిక్షలనుగాంచి కటఫభార మూనక ప్రీతికాని వారికి నీయన్యాయము దెల్పి శిక్షల రద్దుగావించుట మన భారతీయుల బాధ్యతయై యున్నది. కావున సోదరలారా! కర్మరపడు. ఇచ్చటి కసంకరావు బుచ్చి నుండరావు పంతులుగారికి నీ జిల్లాలోని యితర పురసోదరులు దమ క్రికొంది ధనమును జంకాలు మూలమున వసూలజేసి బంపించిన కర్మలో కొండ వెంకటపుయ్య పంతులుగారికి బంపుదురు.

అంకరాజు సుబ్బారాయ శర్మ.

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి.

ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైర్స్. (Fire stone solid Tyres) * స్పీడ్ కొలెలలోను అమృతమునకు సిద్ధముగా యున్నవి. అన్నిరకముల మోటారు సామానుల మారడ ప్రాకులో నున్నవి. ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

(1886)

T. V. Sundaram Iyengar, MADURA.

IV

కృష్ణామండలము.

మహాకావ్యము.

దొరతనమువారి కొక మాచన.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు.

అయ్యా డెల్టా ప్రకటనలు కూడ జూనుడేవరకు స్థానములుగా నేర్పడుట కనేక కారణములుగలవు ఏ శేఖరేమనను వ్యవసాయికల బలముమీద శాఖారవడియున్నది. డెల్టాలో నున్న గోపములు డెల్టా సంబంధములగు కార్యములు వివరితమగు ఆచారము విచ్చుచున్నను నిరాదరణగ జూచుటయుగాక శేఖరాల వివర్యాసముల వలన గలిగినవి. శేఖర స్వతః కన్ను ధరలు మాత్రమే గాక వ్యవసాయమునకు వైవిధ్యముగను రాజకముగను అనేక చిట్కలు ఆరంభించినవి.

కడచిన కర్మరమున వన్నములేవు. కృష్ణాదికి 40 కర్మరముల నీరుధ్వలని దరిద్రముపట్టి ప్రవాహము మందగించినది. కొన్నివేల యకరములు బంజరుగా వదలబడినవిచ్చినది. కొన్నివేల యకరములు ఆగడ్డు మాసాంతమునకు నెట్టెబరునను సాగుచేయబడి నిష్ఫలము లైనవి.

మండిన కంటపైన జూములు నాచెకు పెత్తనవారులని బయలుదేరి వారుచేయు కార్యములకులకులకు లాభింప గల యేర్పాట్లు కర్మరలకు మాత్ర మేర్పడునట్లు కరుణించినవి. కంట్లోలు ఆఫీసర్లచేసిన విశ్చయ ధరలబట్టి కర్మరము రయితుల కెక్కువధర ఇచ్చుచుండ 50 కంటె ఎక్కువ కొనగూడదనియు 55 కంటె కొనగూడదనియు, 60 కంటె ఎక్కువ కొనగూడదనియు కర్మరలకు భీతావహులకేసి, రయితులకు వచ్చేడి లాభమును పూర్తిగా నడ్డగించిరి.

రయితులు ప్రజలకు జీవనమును సృజించెడువాడనియు దొరతనమునకు బొక్కనము నించువారనియు వారు మరచి పోయిరి. కర్మర లాభము మేమేలపొందగూడదని అల్లరికి ప్రారంభించినపుడు పిల్లకాయల పోరువార్తలకు పిండి గలిపిన నీళ్లు పాలని చెప్పి ప్రాగించినట్లు పెండర్ల సిద్ధమునబెట్టి పోరు చల్లార్చి. ఈ గొడవయంతయు చదువుటకు ఏడ్లుకు పూండ్లును బట్టును.

గత సంవత్సరము దిరభాస్తు చేసినప్పుడంత మాత్రమున మంజూరు చేయబడ్డను అన్నిభూములు సాగుచేసికొనవచ్చునని శ్రీ కర్మరగారు ఆర్థరకు ప్రచురించిరి. కాని మామూలు సాగులే మంజూరినిపోగా గత కర్మరము క్రొత్తసాగులకు నీరెటుల వచ్చును. ఈ సంవత్సరము కర్మరసహాయము నడిత్రవానామ చక్కగ నుండుట మొదలగు సందర్భము లున్నను దొరతనమువారిట్టి యుత్తరవులను దయచేసినట్లు గనుకట్టదు.

పంటలకు ప్రోత్సాహ మిచ్చుటకు ఒక ప్రత్యేకాధికార సంఘ మేర్పడినట్లు కత్రికలలో జూచితిమి. ప్రోత్సాహాధికారం తెగ్గతను మాకు దర్శనీయులు కనుకడరు. సాగు కరుణము తప్పిపోవుచున్నది. కరుణమును కృష్ణనీరమును సమృద్ధిగా నున్నవి. మారుగు కాలువలకును, సముద్రమునకును, కావలసినన్ని విడువబడుచున్నవి. రయితులకు మాత్రము ఆనీరు బంజరు నేలలకు ప్రాప్తము లేక యున్నది.

బంజరు సాగులన్న కుగ్రీరాజ్జగా నున్నది. ఈ జిల్లా నెలవులేని సాగులకేర్పరములకులకులకు లక్షలు దర్శించినది. మొట్టికాయలులిని కలులబొప్పిట్లకు కుదరక కొండరు గొడ్డుగోడులను ఇండ్లు వాకిండ్లను గోల్పోయిరి.

కరువును ఆకవలెనంటే రయితులకు ప్రోత్సాహ సహాయ సౌకర్యములకు జేయవలయును. చేయుటకిది మంచిరకము. క్రొత్త సాగు భూములకు సాగుచేసి కొనటకు వెంటనే సకాధికారులు వుత్తరవు నివ్వవలెను. ఈ సంవత్సరము అయికటులోనుండి కర్మరల భూములు సాగుచేయరాదను ఉత్తరవుల నావలయును. జిల్లాసంఘకార్యదర్శులును. రయితుల సంఘకార్యదర్శులును దొరతనము వారికి తెలియబరచి ఈ కరుణము తప్పకుండ నుత్తరవులను దీసికొని, కత్రికాముఖమున ప్రచురించినవో ఎక్కువ పిలుగానుండును. "గత సంవత్సరము బంజరుసాగులకు సాగుచేసికొనవలసినదని ఇచ్చిక ఆర్థరలో ప్రయోజనము లేదు. ఈ సంవత్సరం యింకాక ప్రయోజనంలేదు." సాంఘికులును, అధికారులును క్రద్ధహించి "జూములు నాపుట విధాయకము."

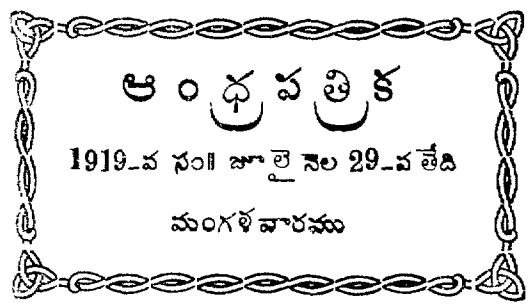
కృష్ణాజిల్లా రైతు.

నిన్నటిదినము (జూలై 24) హద్దించుండి హ్యంకుటకో కోర్టులో 800 భారతీయ నైనికులు సంఘ్యత్సర సందర్భమున ప్రవేశించిరి. రేపు దక్షిణ హ్యంకుటకోలో ఇంకొక 700 ల నైనికులు ప్రవేశించెదరు. సార్వభౌముడు వీరిని సత్కరించును.

Y Street, Madras

ధర్మగ్రహణం ఆయుర్యేద పై దృశ్యకాలః—నిన్నటిదినం

ఎడ్వర్డు, బి. రాను
ఆర్టింగు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

విద్యాభివృద్ధి

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడనన్న సమయమున, హిందూదేశ విద్యాభివృద్ధి యత్యావశ్యకముగ గాన్పించుట లేదు. ప్రారంభవిద్య దేశమునందు నిర్బంధముగ గలవలయునని గాని, విద్యాభివృద్ధి కవకాశముండజాలదు. ప్రారంభోచిత విద్యను నిర్బంధముగ గలపుట కింతకన్నను అనుకూలతరుణముండనేరదు. ప్రజలు స్వవరిపాలనా బాధ్యత నికమిద వహించెదరు. తమధర్మము లెవ్వయో గుర్తెరిగి, తమ ప్రతినిధులు తమ యేమలాభములకై కృషి సలుపుచున్నారో లేదో పరిశీలించుటకు, తుదకు ప్రారంభవిద్య నైనను ప్రజాసామాన్యము నేర్వవలసియుండును. శోభలేగారు కోరినపుడే నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యా విధానమును దేశమందంతటను ప్రభుత్వమువారు నెలకొల్పియున్నచో, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచి యుండెడిది. నియోజకగణము లీ దేశమున లేవను సపవాదమున కాధారము లేకుండెడిది. సాత్తుబరో సంఘమువారు సూచించిన నియోజక వర్గమునకన్న నెక్కుడు విశాలమగు నేర్పాటుల సూచించుటకు వీలుండెడిది. ఇప్పటి కయినను, నిర్బంధ విద్యావిధానమును నెలకొల్పుటకు దృఢప్రయత్నములు గావించబడుట లేదు. విద్యాశాఖ ప్రజలవరము జేయబడి, తగిన ధన సమృద్ధి ప్రజాయత్త శాఖలకు చేకూర్చబడచో, సంస్కృతికరమగు విద్యావిధానమును నెలకొల్పుటకు సాధ్యమగును. ఆంగ్ల దేశమునందు, జనసామాన్యమున చాలవరకు ప్రారంభవిద్య వ్యాపించియున్నది. అయినను, జీవనయాత్ర కనుకూలించెడి సెకండరీ విద్యను వారిలో వ్యాపింపజేయుటకు, ఫిషరుగారి విద్యాశాసనము నెలకొల్ప బడినది. అజ్ఞాన పరిపూర్ణమగు హిందూదేశమునందు, విద్యాభివృద్ధి ప్రయత్నములు కొనసాగుట లేదు. వ్యత్యాసము జేటలేదు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ విచారణసంఘ నివేదిక యింకను వెలువడలేదు. అందలి సూచన లెపు డాచరణలోనికి వచ్చునో తెలియదు. ఆ సూచనలన్నియు ఉన్నతవిద్యకు సంబంధించియుండును. వాక్త్రామికవిద్యయు సాహిత్యవిద్యయు కలసి యుండవలెనని, యిపుడు సర్వసామాన్యముగ సంగీకరింపబడుచున్నది. ఆంగ్లదేశములోని విద్యాశాసన మీఫలితము నాశించుచున్నది. ప్రభుత్వ విద్యా క్రతిస్థానలందు తగిన ఏర్పాటులు హిందూదేశమున లేకుండుటచే జాతీయ విద్యావిధానముపై ప్రజలు ప్రేమ గను జటచుచున్నారు. ఇండస్ట్రియల్ కమిషను నివేదికము, విద్యా విధానములో మార్పులవసరమని, అంగీకరించుచున్నది. కాని, యీ నివేదికపు సూచన లెపు డమలులోనికి వచ్చునో యింకను తెలియకున్నది. హిందూదేశమునందు, ఆలోచనలో కాలుము గడుచుచున్నది. సర్వరకార్యాచరణము గాన్పించును. 1917-18 సంవత్సరమునందు, హిందూదేశములోని విద్యాభివృద్ధిని పరిశీలించి, ఆశాభంగము కలుగకమానదు. 1912

మొదలు 1917 సంవత్సరము వరకును, ప్రయమరీ పాఠశాలలో విద్యనభ్యసించువారి సంఖ్య లందు సంవత్సర మొకటింటికి, సగటున 116, 117 వంతున వృద్ధి గన్నట్లును. 1917-18 సంవత్సరమున 114,011 వృద్ధిమాత్రమే గన్నట్లును. కొన్ని రాష్ట్రములందు వృద్ధికి బదులు ఊణత గూడ గాన్పించుట శోచనీయము. బొంబాయి, కంబారు, బర్హా, మధ్యరాష్ట్రములు, అస్సాము, సరిహద్దు రాష్ట్రములలో విద్యనభ్యసించువారి సంఖ్య దగ్గర. హెచ్చుదల గనుక దురాప్రయోగములందునను, నది ఎన్నడగినంతగ లేదు.

నివేదికయందు, కారణము లిందుకు సూచించబడెను అని సమర్థయోగ్యముగ గన్నట్లును. విద్యాభివృద్ధి అతి త్వరితముగ కొనసాగవలసిన యీ దినములలో, అభివృద్ధికి మార్గము కొన్ని రాష్ట్రములలో ఊణత గూడ గాన్పించుట భావ్యముగ లేదు. ప్రజల సంఖ్యకును, విద్యనభ్యసించేవారి సంఖ్యకును గల దామాషాలో మార్పులేక లేదు. నివేదిక వత్సరమునందు, బొంబాయి మ్యునిసిపాలిటీలో నిర్బంధ విద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు చట్ట మంగీకరింపబడెను. మిగిలిన రాష్ట్రములలో గూడ కొంత కదలిక కలిగినది. కాని, యిట్టి స్వల్ప ప్రయత్నములు విద్యాభివృద్ధికి చాలవు. అన్ని రాష్ట్రములకును వర్తించే శాసన మొకదానిని గావించి, నిర్బంధ విద్యావిధానమును దేశమందంతటను త్వరలో నెలకొల్పుట యవసరము. అంత వరకును విద్యావ్యాపకమునకు విశేషావకాశముండదు. కంబారు, బెంగాలు, బొంబాయి రాష్ట్రములలో సెకండరీ విద్య సంస్కృతికరముగ లేదని నివేదిక తెలుపుచున్నది మద్రాసు రాష్ట్రపు సెకండరీ విద్య ఎంతటి యసంతృప్తికరముగ నున్నదియు, యీ రాష్ట్రము వారికనుభవసిద్ధమే. యూనివర్సిటీ విద్య లోపభూయిష్టముగ నున్నదని శాస్త్రుల కమిటీవారు కనుగొనిరి. విశ్వవిద్యాలయమునందున శాస్త్రపరిశోధనకు తగిన అవకాశములు లేవు. ఈ విషయమునందు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము చాల వెనుకబడియున్నది కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము, జగదీశ చంద్రబోసు, డాక్టరు పి. సి. రే, మొదలగు శాస్త్రజ్ఞుల మూలమున, విద్యార్థుల కెక్కు డవకాశముల నొసగుచున్నది.

దేశాభివృద్ధి కవసరమగు శాఖలు విశేషముగ విశ్వవిద్యాలయములో నేర్పబడుటలేదు ఇటీవలనే, బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు సాంఘిక శాస్త్రమును నేర్పుటకు ప్రొఫెసరు గెడ్డినుగారిని విలిపింప నిశ్చయించిరి. విశ్వవిద్యాలయ చారిత్రమునందీ క్రొత్తమార్పునుబునిశ్చయము. ఇటులనే ప్రజల సాంఘిక రాజకీయ జీవితమున కక్కరకు వచ్చేది అనేక శాఖలను నెలకొల్పవలసియున్నది. విద్యావిధానమునందు, త్వరలో మార్పుగలుగుట యవసరము. విద్యాశాఖ యీమారు ప్రజలవశము చేయబడునని విశ్వసించవచ్చును. అట్టి తరుణమున, దేశమున కనుకూలమగు విద్య త్వరలో వ్యాపించుట కెట్టి ప్రయత్నముల సలుపవలయునో, ప్రజా ప్రముఖు లిప్పటినుండియు నాలోచింపవలయును. విద్యాశాఖ ప్రజాయత్తమగునపుడు, సంచలనము జావకుండుట, అనర్థదాయకమగును. విద్యాభివృద్ధి కెట్టి మార్గముల నవలంబింపవలసియుండునో, ఎట్టివిద్య దేశమున కనుకూలించునో, నాయకు లిపుడే నిర్ణయింపవలయును. విద్యావసరముగూర్చి దేశములో ప్రబోధము గలిగించుట కిప్పటినుండియు పనిబూని, ప్రజాసామాన్యమున జ్ఞానసముపార్జనాశక్తిని కలిగింపవలయును. దేశము జ్ఞాన తేజముతో వెలుంగునపుడుగాని స్వవరిపాలనా విధానము జయప్రదముగ కొనసాగనేరదు. ప్రజలపుడుగాని తమ విద్యుక్తములను బాగుగ గ్రహించజాలరు. నూతన బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు దేశమును సంస్థాపకరువలసిన బాధ్యత నాయకులపై నిలచియున్నది. ఇందుకు నిరంతర ప్రజా ప్రబోధమే ముఖ్యసాధనము.

ఎన్నికల ఫలితము

మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రికలో ఎన్నికల ఫలితము గూర్చి నొక విశేషంబు యిటుల వ్రాయుచున్నాడు.

“ప్రజానియుక్త సభ్యులు 21 మందిలో, 4 గురు యూరపీయులును, 8 గురు మహమ్మదీయులును, 8 మంది బ్రాహ్మణేశ్వరులును, 5 గురు బ్రాహ్మణులును, ఒకరు ఉన్నతకులపు మలబారు హిందువులును, కలరు. ఇందునుబట్టి 5 గురు బ్రాహ్మణులు, 16 మంది బ్రాహ్మణేశ్వరులును గలరని తెలుచున్నది. వృత్తుల బట్టి చూచిన, 6 గురు మాత్రమే న్యాయవాదులుగలరు. వీరిలో నలుగురు మాత్రమే బ్రాహ్మణ న్యాయవాదులుగలరు. ఈనలుగురిలో ఉత్తర మండలములనుండి కొండ వెంకటకృష్ణయ్యగారును, దక్షిణ మండలములనుండి నరసింహయ్యగారును మాత్రమే హిందూరూపులు. వీరికి రామానుజా చార్యులగారు వకీలు గాకపోయినను, వారు మరువదగినవారు గారు. వీరితో యీ కూబు హుస్సేనుగారిని కలుపుకొనినను, రాబోవు శాసనసభ మితవాద పూరితముగ నుండును. బ్రాహ్మణులుగాని వకీలుగాని హిందూరూపులు వారుగాని శాసనసభలో సీమారు ప్రాముఖ్యము బడయజాలరు. అయినను, దేశ సమస్యల నాలోచించుటలో క్రొత్తసభ వారెంత మాత్రము వెనుదీయరు.”

ఇందునుబట్టి, ప్రత్యేక బ్రాహ్మణేశ్వర నియోజక వర్గము లేనిది, బ్రాహ్మణేశ్వరులకు శాసనసభలో తగిన ప్రాతినిధ్యముండదను వాదమున కిప్పుడే నాధారము లేప్పిపోవుచున్నది. సాత్తుబరో సంఘము వారిసూచన లాచరణలోనికి వచ్చుచో, నియోజకవర్గమింకను విశాలమగును ఎన్నిక హక్కులు ఆస్తిని బట్టి మాత్రమే నిర్ణయింపబడుటచేతను, ఆస్తియున్న ప్రదేశమున నివసించియుండుట యవసరమగుట చేతను, బ్రాహ్మణేశ్వరుల ప్రాబల్య మతితయింపక తప్పదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేనిది, స్వవరిపాలనమును నిరాకరింపవలె నను వారు, ప్రాస్వద్వస్థితో రాజ్యాంగ సమస్యలను పరిశీలించుచున్నారనుట నిశ్చయము. సర్ కంకర నాయకుగారు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేకున్నను సంస్కరణములు బ్రాహ్మణేశ్వరుల కెక్కుడుగ లాభించునని వివరించియుండిరి. ప్రభుత్వము వారు నియమించిన, అనధికార సభ్యుల నాయముల పరిశీలించుచో, బ్రాహ్మణేశ్వరుల నాయములే విశేషముగ గాన్పించును. “క్రొత్త ఎన్నికలు బ్రాహ్మణేశ్వరీద్యమ ప్రాముఖ్యము గనుబడినవి..... శాసన నిర్మాణసభలో ప్రభుత్వము వారు నియమించిన సభ్యుల వైఖరి జూచిన, ఉద్యమ ప్రాబల్యము మరింత గన్నట్లు” నని జప్తిను పత్రిక సయితము అంగీకరించుచున్నది. పూర్వపు స్థితి ఎటులున్నను బ్రాహ్మణేశ్వరు లికముండు శాసన సభలో ప్రాబల్యము గాంచెదరని విశ్వసించవచ్చును. అనవసరమగు భేదభావములను వదలి, అన్ని శాఖల వారును గలసి రానున్న సంస్కరణములు జయప్రదముగ కొనసాగునటుల కృషి సలిపి, దేశమాత నారాధించుట భావ్యము.

జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు

1918-19-వ సంవత్సరపు నివేదికనుజూచిన, జాయింటు స్టాకుకంపెనీల యభివృద్ధి అంత గొప్పట్లు 1918-వ సంవత్సరారంభమునం దు కంపెనీల నిర్బంధ శాసనము గావించబడెను. దీనివలన కంపెనీలను రిజిస్టరు జేయుటగాని, పేరు మొత్తమును హెచ్చుజేయుటగాని, చెల్లిం పని మొత్తమును చెల్లించును కోరుటగాని లై సెన్సు కావలసియుండును. అయినను లక్షరూపాయలకు మించని నిధుల కీ శాసన ము వర్తించదని ప్రచురింపబడెను. ఈ శాసనము క్రింద 202 లైసెన్సు లీయబడెను. నివేదిక వత్సరారంభమున, 394 కంపెనీలు పనిజేయుచుండెను. సంవత్సరారంభమున 461 కంపెనీలు బనిచేయు చుండెను. రిజిస్టరయిన కంపెనీలసంఖ్య 1917-18 కన్న 11 తగ్గెను. జాయింటు స్టాకుకంపెనీలు హిందూ దేశీయములో విశేషముగా బాంకింగువనితేయునవియు, ఋణములిచ్చునవియుగా మాత్రమే నుండెను. ఇట్టి వాటిలో క్రొత్తగ రిజిస్టరయిన కంపెనీలన్నియు భారతీయులచే నిర్వహింప బడుచున్నవి. వ్యాపారము జేయు కంపెనీలు 8 దింటిలో 7 భారతీయులవి. క్రొత్తగ రిజిస్టరయిన ఒక మిల్లు భాంటీయులది. ప్రయివేటు కంపెనీలలో బాంకింగు పని చేసేవి వన్నియు భారతీయులచే వ్యాపారము జేసెడి 9 టిలో 2 మాత్రము యూరపీయులవి. సంవత్సరారంభమున, స్వలాభముకొరకు గాక దేశోపయోగము నిమిత్తము పనిజేసే 36 లిమిటెడు కంపెనీలు రిజిస్టరుగుల గమనింపబడ దగియున్నది. 16 కంపెనీలు అగిపోయెను. 6 కంపెనీలు రిజిస్టరులలోనుండి తొలగింపబడినవి. జాయింటు స్టాకు కంపెనీల సంఖ్య త్వరలో వృద్ధిజెందునను నాశకు తావు గలదు.

ట్రాన్సువాలు శాసనము: ఇండియా ప్రభుత్వము

ట్రాన్సువాలు శాసనము భారతీయుల క్రేయమునకు క్రటిబంధకమని, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు గ్రహించుటయేగాక, మాంటాగుగారికి గూడ హిందూదేశీయుల కష్టములగూర్చి తెలిపి రనియు, మాంటాగుగారి విషయమును మిల్నరు ప్రభువుగారికి తెలియజేయిరనియు, యాటరు తెలిపేయించెను. ఇంతియేగాక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యసమ్మతిని గోణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికిగూడ బంపిసటుల కిదిగాను ప్రచురించిన లేఖలబట్టి గ్రహించ వచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆక్షేపణలన, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు పాటింపలేదని, సర్ జార్జి బార్నెసుగారు గాంధీ మహాశయునికి వ్రాసిరి. క్రొత్త శాసనము సంపూర్ణముగ తమకు జేరిపెమ్మట, ప్రభుత్వమువారు ముందే మిజేయవలయునో నిర్ణయించెదరని, బార్నెసు గారు సూచించిరి. గాంధీగారు చెలిపిసటుల, బార్నెసుగారు దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను బాగుగ గుర్తించినటుల గన్నట్లును. అయినను, హిందూదేశీయుల హక్కులను కాపాడవలెనని, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. హిందూదేశీయులీ యవకాశమును గుర్తెరిగి, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తమ సొదరుల కష్టముల గూర్చి తెలియజెప్పి, వాటిమూలమున కార్యసాధ ల్యముగాంచుటయవసరము. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు తిరిగి సాత్విక నిరోధమును ప్రారంభింపక ముందే, యీ శాసన మెటులయినను రద్దగునటుల, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, భారతీయులను కలసి గాఢముగ ప్రయత్నించుట ముఖ్యవసరము.

రాజమహేంద్రవరపు ప్రభుత్వకళాశాల

1918-19-వ సంవత్సర ప్రభుత్వకళాశాలా నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. సంస్కృతము, తెలుగుభాషలను నేర్పుటకు ప్రత్యేకముగ నొక యువన్యాసకు డయినను నుండవలెనని, కళాశా లాలాధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. తెలుగు సంస్కృత భాషలు బి. ఏ. పరీక్షకు ప్రత్యేకశాఖగ నేర్ప రుపబడినవి. అట్టితరీ, ప్రత్యేకోపాధ్యాయు లొక రీ శాఖకు నియమింపబడుట యవసరము. కళా శాలాభవనము విద్యార్థులకు చాలుట లేదని, అధ్యక్షులు నుడుపుచున్నారు. భవనము విస్తరింపబడి యెడల, కళాశాలా కార్యక్రమము తిన్నగ జరుగుటకు వీలులేదని అధ్యక్షులు వ్రాయు చున్నారు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై వెంటనే యోచించుట భావ్యము. విద్యార్థులసంఖ్య నివేదికవత్సరమున హెచ్చెను. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షా ఫలితములు, గత వత్సరమునకన్నను బాగు న్నవి. బి ఏ పరీక్షా ఫలితములు మాత్రము సంతృప్తికరముగ లేవు. అధ్యక్షులగు కూర్చో గారు సంవత్సరపు కెలవుమీద స్వదేశీయమునకు వెడలుచున్నారు. వీరు విద్యార్థులపై ప్రేమ జూపుచు, కళాశాలాధ్యక్షులమునకై పట్టుదల తో బనిచేయుచుండిరనుటకు సందియము లేదు.

తలకు గారు: అరవిందఘోషమువారి యభినందనము
అరవిందఘోషుగా రిటుల వ్రాసిరి.

“తలకు గారి కార్యవిధానసూత్రము లిపు డంగీకరింప బడి ఆయన భావములు, సామాన్యరాజకీయ భావములగ జేత మందంతటను వ్యాపించినవి. ఇపుడు మిగిలిన దంతయు, పరిణామ మొత్తంలో జరుగవలెనను నున్నమాత్రమే. తలకు గారికిన, నామకత్వము వహించి కృషి చేయుచున్నాను. ఈ పని యగినీవును, ఆకలి జీవిత సంతోషము సఫల మగును. తలకు గారినిజూచు నుండినను, జరాభారముచే నారు కృశించినను, వారి ఆత్మబల మిడుచుచున్నారని తగ్గను. ఏనదియు, సమాధిమునకు జేతవరకు తనగయనమును మానదు. నాతీయజీవితములో మొదటిరంగముమిగిసి, మానవసేవకై గ డంగుటకు హిందూదేశీయ పనియీవలసిన సమయము లేపే తెచ్చినను, లేక యింకను కాలయాపన జరిగినను, ఎన్నటికయిన ను ఆ ది సిద్ధిం ప క మా న యు. తలకు గారు, నాతీయ నిర్వాహకుడని, చరిత్రలో లిఖింపబడును. జేతమందలి మహాపురుషులయినావారులో వీరేశలింగ పరిగణింపబడుదురు. జేతమునకు ప్రాచీనచారిత్రముపై గౌరవభావ ముండి, భావి చరిత్రగూర్చి ఆశ్చర్యమునకువలె. తలకు గారి నామక కృత జ్ఞతతో నెల్లప్పుడు స్మరింపబడు చుండును.”

ఆంధ్రమహాసభలు

వాత్తి శంకర రావుగా రిటుల తంలివార్త బంపిరి:—

“అనంతపురపు ఆహ్వానసంఘములు, 23, 24, 25 ఆగస్టు తేదీలందు ఆంధ్రసభల జరుపుటకు నిశ్చయించెను. రా. బ. యస్. వి. నరసింహారావుగారు, ఆంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. డాక్టరు కట్టాభి నీతారామయ్యగారు నామక రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షుల తదవకీ సూచింపబడెను. కాలయాపన లేకుండ, కాలగ్రహణ కరుణంధముగనున్న సంఘములన్నియు తామెవరి పేర్కొననో తెలుప గోరెదము.”

రాష్ట్రీయసభ జరుగుకాలము సమీపించుటచే త్వరలో సభాధ్యక్షులను పేర్కొనుట యవసరము. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయోపసంఘము ఆంధ్రుల కొనగబడుటకు, ప్రశంసార్హముగ కృషి సలిపివిజయులయిన డాక్టరు కట్టాభి నీతారామయ్యగారి నన్ని సంఘములవా రెన్నుకొని తమకృతజ్ఞత దెలుపుదు రని విశ్వసించెదము. ఆంధ్రమహాసభ కధ్యక్షుల వహించుటకు, రా. బ. నరసింహారావు పంతులుగా రెంతయు తగినవారనుటకు సందియము లేదు. ఈ మారు జరిగెడి సభలు జయప్రదముగ జరుగు గాక యని గోరెదము.

ప్రాన్యదేశము: వర్ణభేదము

ప్రాచీనభాగములలోని పౌరులందరకును, తెలుపునలుపు భేదము లేకుండ, సమాన న్యాయ స్వాతంత్ర్యము లుండవలయునని, ప్రాచీన ఛోబరు వారు తీర్మానించినటుల రూబరు దెలుపుచున్నాడు. అమెరికా మిటిటరీ పోలీసువారు శ్వేతవర్ణులు కాని నైనికులను బాధపెట్టెరను నా రో కణల సందర్భమున, యీ తీర్మానము గావించబడెను. మానవ సమానత్వము, సోదరభావము నాదర్శముగ నుంచుకొని కృషిసలిపి ప్రాచీనాతివారు న్యాయసందర్భములలో రంగుభేదమును పాటించ గూడదని తీర్మానించుట, వారి విశాలహృదయ మునకు నిదర్శనముగ నున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని శ్వేతజాతులు, ప్రాచీనారి మార్గ మనుసరించుచో, అనవసరముగ సంతోకలహము లా దేశమున రూపురూపులుగలవు.

ప్రాచీన వార్తలు

మదరాసులో మరణములు:— జూలై 26 తేదీ తో ఆంతకుయ్యడి వారములో 1000కి 64-65వరకు మరణములు జరిగినవి గతవారమున నీసంఖ్య 486 వరకు నున్నది. గత వారము మరణములు కొన్ని యావారమున రిజిస్టరుగుటయే యిండుటకు గారణము. మరియు ఇంట్లా మెంజాబ్జర మంచులకు కొంత కారణభూతము కలరా 8 గురికి సోకినది. మరణములు లేవు. 20 మంది మనుషులవలన, 45 గురు యితరజ్వరముల వలన మరణించిరి.

గోవింద్ బి. పి. రాజగోపాలాచార్యుగారు:— మదరాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యులగు పి. రాజగోపాలాచార్యుగారు ఆంగ్లదేశీయమున వెళ్ళుటకై యాడు మాసములు సెలవు తైకొని, నిన్నటికియన బొంబాయి మెయి అంలో బయలుదేరిరి. గోవింద్ బి. పి. రాజగోపాలాచార్యుగారు కాశ్మీర్, గో. బి. ఎస్. కేర్న, డి. బి. భవానందముపిల్లె గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు వీరిని సాగసంపుటకు స్టేషనుకు వచ్చి యుండిరి.

వియ్యపునీతి:— వారలెపార్డు అను నాకామూలమున దిగుచుదియైన బెంగాలు వియ్యపును మదరాసు హార్బరు నండి యీ రాష్ట్రమునందలి అన్ని ప్రదేశములకును ప్రయాణి సర్టిఫికేటు లేయేమరల యుత్తరగురవరకును రైలుమార్గమున బంపబచ్చునని 1919 జూలై 24 తేదీన ప్రకటింపబడినది. యుపాధా నాకనుండినవి వియ్యపునునాడ జూలై 29 తేదీ నుండి ఆగస్టు 4 తేదీవరకు యీ రాష్ట్రములో నెచ్చటికైనను ప్రయాణి సర్టిఫికేటు లేయే మరవచ్చునని యిప్పుడు ప్రకటింపబడినది. ఈ యుత్తరపు ఆగస్టు 4 తేదీ ఆయన తరువాత ఆచరణయందుకు నా అను విషయము ఆర్కుకి రైల్వేస్టేషిని బట్టియు, మదరాసు హార్బరు నుండి పంపబడు బర్మావియ్యపు మొత్తమున బట్టియు నిర్ణయించబడును.

ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు:— స్వదేశీయ (తమ పత్రిక) సంపాదకులకు రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటి దినము బొంబాయి మెయిలులో బొంబాయిమార్గమున నాంగ్లదేశీయమున బోవుటకు బయలుదేరిరి. స్వదేశీయతమ పత్రికా వర్తమానమును ఫోటోవ్యాకో (ప్రాచీన)టరు కేర్నీదీరావు గారు ను స్టాటు ఫారము వద్ద వీరిని పుష్పమాలా లంకకుట గావించిరి. వ్యాజ్ఞమూర్తులు పి. వి. గో. భూమరస్వామికాశ్మీర్, బి. ఎస్. కేర్న, డి. బి. భవానందముపిల్లె, ఎస్. కస్తూర రంగఅయ్యంగారు, గోపాలస్వామి మొదలియారు, సామల్లారాధాసాహెబు, ఎల్. ఎస్. వీరరాఘవయ్యగారు, పి. రాజగోపాలాచార్యుగారు, కె. సి. దేశికాచార్యుగారు, వి. సి. శేషచారి, ఇ. జె. చాన్సురుగుగార్లు వీరి సాగసంపుటకు రైలుస్టేషనువద్దకు వచ్చిరి.

ఒక కేసు:—గవర్నరు మెంటు రివిన్యూ ఆఫీసుగా జేతక పనిచేసే వండిత ఆద్య ప్రసాద మిత్ర అనువకము భారతసంభాంగు కంపెనీ అను పేరుతోక మోసపు సంఘము శ్వేత రత్న తనయ్యద్దకుండి చాల సామ్యము వారింపెనని మద్రాస్ సింగసు నరకు ఆలహాబాదులో కేసుదేశముగా నడి నివిలు స్వభావమని మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రోక్షిచేసిరి.

సింధుజేశపు సివిల సర్వేకు కమిషనరు గారి ఆసిస్టాంట్ సూపర్ వైజర్ డౌగ్లసు సింధుజేశమునది గోధుమల వర్తకులెట్లు పరిశీలించుక లాభములను దీయించునట్లు దీయఁజేయువరచిరి. సింధుజేశముం దుపయోగించుటకు గోధుమల శాఖను విధములు.

1. కరాచీలోని అస్ట్రేలియా గోధుమల
2. ఆహారవదార్థముల అధికారి సింధుజేశమునకు ప్రత్యేకముగ నేర్పరచిన పంజాబు గోధుమల
3. నదులవై నుక్కురుల కంపము పంజాబు గోధుమల
4. సింధుజేశపురంట, సింధుజేశమునది గోధుమ వర్తకులగు ముఖ్యప్రజేశము కరాచీ వెనుక నుక్కురు, నుక్కురు మండలములలో ఉండు గోధుమల సింధుజేశమున మరియొచ్చుటకు పండవు. అది యట్లుండ పంజాబునండి వచ్చు గోధుమలన్నియు నుక్కురునకే వచ్చును. అందులకు నుక్కురులలో గోధుమల చాల విశేషముగ నిలువ జేయబడును. అయినను, అచటి ధరలు చాల విశేషముగ పెరిగిపోయినవి. ఆహారవదార్థముల అధికారి నిర్ణయించిన గోధుమల పర్యవ్యాప్తి సబ్సిడీ కేట్లతో రయలుమార్గమున దిగుమతియగుచున్నవి. అవి నియమితధరల కమ్యుబడుచున్నవి. నదీమార్గమున లేచు గోధుమల కెక్కువ స్వయము కావచ్చును. అయినను నుక్కురునవర్తకులు ఇకర ప్రజేశములందలి ధరలకంటె మణుగువద్ద మరియొక రూపాయకంటె కెక్కువ ధరనుజేయుచున్నారు. అందులకు అచటి వర్తకు లెక్కువ లాభములను దీయించు తినుబడిదారులకు చాలవట్లము కలిగించుచున్నారగాన అచటి వర్తకులకు న్యాయమైన ధరల వాసగి గోధుమలను స్వాధీనము చేసికొనుటకు దెల్పూటిః (లైట్) లరుగారి కధికారమాయ బడినను, నుక్కురునండియు దానికి 80 మైళ్లకు తక్కువదూరమందు పర్యేశముల నండియు గోధుమల నెగుమతి చేయవలదనికాసింపబడినను, నుక్కురు పట్టణమందును గోధుమల వ్రలందఱును తమవద్దనున్న సరకు పరిమితిని కలక్టరుగారికి తెలుపవలయునని ఉత్తరువొసఁబడినను, వర్తకులు న్యాయమయిన కేలకు సరకు నచ్చుకుండినగాని సామగ్రిసంతటి నెక్కువోటికి కేంద్రీకరింపజలయునను తలంపు కలుగదు. మంచి గోధుమలలధర మణుగు 7 రూపాయలకు మించకూడదని నిర్ణయంబు బడినను, కొంతసేపు విచారించిన వెనుక నుక్కురు వర్తకులు తమ కాలాదారుల కట్లయ్యుట కంగీకరించిరి. ఆ కాలాదారులు రూపాయకి 6 1/2 సేర్లచొప్పున అయ్యుటకు అంగీకరించిరి. ఇట్లుభయమును ఒడంబడికలను వ్రాసియచ్చిరి. ఇట్లుఒడంబడిక జరిగినసంగతి అన్నిచోట్లను చాటింపబడినను, ఒక రోజు ఒక నికి ఆరముణుగు కంటె ఎక్కువ గోధుమల నవ్వుకూడదని నిర్ణయించబడినను, ఇన్నియోర్నాటుల సానిరించినను 22-వ లేదీ నొకవర్తకుడు మణుగు 8 రూపాయల చొప్పున చిల్లరవర్తకున కయ్యుచుండెను. ఆసరకంతయు వెంటనే ఏడురూపాయల ధర చొప్పున సంగ్రహించబడి న్యాయముగ నయ్యు మరియొకవర్తకున కియబడినను, అధికార నియమముల జరుదాటునపు డిట్లసరింపబడునని వర్తకులందఱికి చొచ్చుకొనంపబడినను, ఇట్లుండఱు వర్తకులను ఈ యోర్నాటున కంగీకరించిరి. అధికారులు వ్యవహారముల సలిపాకరూకతతో జూచుచుండురు. వర్తకులేమాత్రము ధర చొచ్చించినను నియమితధర కయ్యుటకయ్యవలె జూపినను, చిల్లర కాలావర్తకులకు వివిధ సరకుసంపదన్నను వారివద్దనున్న సరకంతయు వెంటనే అధికారస్వాధీనము చేయబడును.

Coal Strike in England.

Premier Interviews Coal Owners.

Coal Shortage in London.

LONDON, July 24. Mr. Lloyd George is now actively intervening in coal strike. He interviewed the leading coalowners at Downing Street last night. Coal shortage is beginning to be felt in London. The controller has announced that no household will be allowed more than two hundred weight weekly.

Possible Reduction of Railway Services.

The railway executive has ordered the railway managers to prepare for possible reduction of twenty per cent in all passenger and goods services on Monday. The holiday-makers are warned of the danger of being stranded. The race specials are suspended.

Strike Spreading.

Thirty thousand men have struck in Derbyshire, twenty-three thousand in Nottingham, while two hundred thousand textile workers will be idle in Leeds at the end of the week. A mob of three thousand in Wigan district forced the closing of pits. The troops are arriving in disturbed districts, but it is emphasised that they are solely employed in protecting the pumps.

Port Workers Strike.

Traffic Stopped.

The strike of port-workers at Liverpool has resulted in the stoppage of traffic. Two hundred ships including "Olympic" are imprisoned in docks.

Government Offer to Miners.

The Outcome of the Conference.

A conference between Mr. Lloyd George, Mr. Bonar Law, Mr. Horne and Sir Auckland Geddes representing the Government and the Executive Miners' Federation at Downing Street to-day lasted two and a half hours. An agreed statement subsequently issued states that the Government made an offer on new basis for piece rate wages in accordance with ten per cent reduction of output under Sankey report, whereby the workers will not suffer loss of earnings. The Federation agreed to consider the offer.

Coal Situation Unchanged.

Mr. Bonar Law's Warning.

LONDON, July 24. In the House of Commons, Mr. Bonar Law stated that the coal situation was unchanged, except for increase of strikers in North. The Government had made clear to the miners executive with regard to piece rates that Sankey report must be adhered to and an average of ten per cent must be the basis of an arrangement. The Government were doing their best to deal with the industrial situation. They were well aware that a number of people, not very large, were aiming at the destruction of our whole social and political system and doing their best to foment discontent. The Government would use their whole force to protect people from any undue pressure (cheers). They would do whatever seemed effective with regard to agitators and with regard to profiteering and would take whatever action possible before the committee on the matter reported.

France's Coloured Troops.

Equality of Citizenship Affirmed.

PARIS, July 28. The Havas Agency states:—After the debate in the French Chamber of Deputies on the interpellation relating to the cases of ill-treatment of French coloured soldiers by the United States military police, a resolution was passed affirming the equality of all coloured citizens, declaring them entitled to the protection of the law, calling upon the Government to inflict appropriate punishment and prosecute any breach of the law by whomsoever committed. The resolution was passed unanimously.

Passports for French Citizens.

LONDON, July 27.

PARIS:—After the 1st August passports available for a year will be issued to French citizens desirous of travelling abroad. Passports will not have to be presented on each journey for the French visa.

OBITUARY.

Vice-Admiral de Jonquieres.

PARIS, July 28. Vice-Admiral de Jonquieres, who commanded the French squadron in Far Eastern waters during the Russo-Japanese war, has died in Paris, aged 69.

Inconvenience of Exporters.

Mr. Montagu's Reply in Commons.

LONDON, July 25.

In the House of Commons at question time replying to Sir J. Rees Mr. Montagu stated that latest information from the Government of India did not accord with Sir J. Rees' statement that exporters of produce from India were being seriously inconvenienced by the currency restrictions.

Racial Rioting in U. S. A.

Troops Patrol Streets.

LONDON, July 23.

WASHINGTON:—Despite precautions there was further racial rioting in the Negro quarter last night. Two members of defence guard were shot dead, another white man was severely slashed by a razor. All the Negro assailants escaped. The troops are patrolling the streets.

Reported Ending of Trouble.

LONDON, July 24.

WASHINGTON:—Racial riots have not recurred. Many troops are patrolling the city. The Authorities believe the trouble ended.

Peace Treaty.

Passed in Lords.

LONDON, July 24.

In the House of Lords the Treaty of Peace has passed all its stages unanimously. The Anglo-French Treaty Bill passed all its stages without discussion amid cheers.

Prince of Wales Visit to U. S. A.

President Wilson's Invitation.

LONDON, July 24.

His Majesty has accepted President Wilson's invitation to H. R. H. The Prince of Wales to visit America as the guest of the Government on the termination of Canadian visit about October.

Bishop of Southwark.

Canon C. F. Garbett Appointed.

LONDON, July 23.

Canon C. F. Garbett has been appointed Bishop of Southwark.

Indian Peace Celebration Contingent.

Arrival at Hampton Court.

LONDON, July 25.

Eight hundred of the Indian Peace Celebration Contingent from Hardinge arrived at Hampton Court yesterday. Seven hundred on board the "Sicilia" are due at South Hampton to-morrow. The chief feature of the visit will be review by H. M. the King.

Occupation of Tatiopol.

LONDON, July 24.

COPENHAGEN:—The Poles have captured Tatiopol.

Bombay's Water Supply.

A Serious Breakdown.

BOMBAY, July 28.

A serious breakdown has occurred in Bombay's water from supply, and for about a week to come the city will experience a terrible shortage of water. A portion of the masonry aqueduct carrying the Tansa Lake water supply has collapsed, and the Tansa supply is in consequence completely cut off. The seriousness of the situation is sufficiently clear from the following preliminary report that has been submitted by the Municipal Commissioner to the Corporation:—Yesterday shortly after midday, about 38 miles from Bombay, a portion, about 120 feet in length, of the masonry aqueduct carrying the Tansa water supply collapsed, and the Tansa supply is in consequence cut off. The supply now available is only about 15 million gallons a day (11 for Vihar Lake and 4 from Tulsi) as compared with 45 millions gallons being supplied before the accident, (35 millions from Tansa, 8 from Vihar and 2 from Tulsi). There will consequently be a serious temporary shortage of water all over the city. The hours of supply will be restricted and pressure will be low, in most cases insufficient for water to rise above the ground floor. The broken part of the duct will be replaced temporarily by pipes. The work is already well in hand, and it is hoped that it will be completed and the Tansa supply will be restored within a week.

Indians and Europeans.

Need for Greater Social Intercourse.

BOMBAY, July 28.

H. E. the Governor of Bombay, during his tour in the Southern Mahratta country, opened a new building for a club at Belgaum intended for social intercourse between Indians and Europeans. Speaking on the occasion, His Excellency said:—The more we have of these clubs, where officials can meet informally non-officials, the better, the relation will be of one with the other. To understand each other is to overcome everything and many of the differences of opinion that arise are largely due to misunderstandings of one with the other. There is no better corrective for that than ordinary social intercourse which a club provides.

Heavy Rain in Bombay.

BOMBAY, July 28.

Bombay received heavy rain during the week-end. It rained almost without a break from Friday night onwards and for the 24 hours ending on Sunday at 8 A.M. The fall measured nearly 5 inches, bringing the total since the 1st June to over 48 inches, which compares very favourably with the 27 inches received for the period in 1917 and 14 inches last year.

Sir Sankaran Nair.

Bombay Liberal's Reception.

BOMBAY, July 28.

Sir Sankaran Nair was accorded a cordial reception by the President and members of the Western India National Liberal Association of the Moderate Party at the Taj Mahal Hotel on Sunday evening. On arrival Sir Dinshaw Wacha, President, Sir Narayan Chandavarkar, Mr. Gokuldas Parekh and other members of the Association. After introduction with those present and exchange of views on current topics, Sir Dinshaw Wacha made a brief speech, eulogising the services rendered by Sir Sankaran Nair to India during the last thirty to forty years and accorded him a hearty reception and wished him "bon voyage" to England. Sir Sankaran Nair thanked his hosts heartily for their cordial reception, after which he was garlanded and accorded three hearty cheers.

The Financial Bill.

Mr. Benn's Motion Rejected.

LONDON, July 24.

In the House of Commons during the debate on the third reading of the Finance Bill Mr. Wedgwood Benn moved rejection on the ground that it initiated a system of Colonial preference. Mr. J. W. Wilson likewise objected to the extension of preference to the Mandated territories. Mr. Chamberlain replying declared that it was not proposed that we should take for ourselves in the Mandated country any advantage which was not open to any other members of the League of Nations but in respect of Mandatorian relationship with us we would give them in our market something we did not give to all the world outside. (cheers). He contemplated favouring import into this country of goods from Mandated territories. We were not securing any selfish advantages for ourselves in markets of Mandated territory and not doing here for produce of the Mandated country anything which any other nation might not do in its own market if it so pleased. If this budget was referred to in future with any word of praise or commendation it would be because for the first time it had established the principal of Imperial Preference by Legislative Act. Mr. Benn's motion was rejected by 215 votes to 48.

The Afghan Campaign.

Cessation of Hostilities Against Chitral.

SIMLA, July 28.

A press communique dated to-day says:—A report from Chitral confirms that Wakil Khan, the Afghan Commander, received peremptory orders from the Amir on the 23rd instant, to cease all aggressive action against Chitral. The leaders of the raiders near the Lowari Pass are reported to have been recalled to Birkot and arrested by the Afghans. In Zhob the tribesmen are still in the vicinity of Kapip. A hostile gathering about Hindouagh is reported to be composed of tribesmen from both sides of the border and includes some militia deserters.

Alleged Criminal Breach of Trust.

Accused Acquitted.

ALLAHABAD, July 28.

The Government Magistrate of Allahabad has just decided a case in which a former revenue officer of Government Pandit Adya Prasad Mishra was charged with cheating the complainant into starting a company called Bharat Sanbhor Coy., alleged to be a bogus concern and of criminal breach of trust in respect of various sums of money. The accused who was defended by Mr. J. J. Simson, was acquitted on all charges, the Magistrate holding that the complainant Mandu Singh was not the type of man whom a swindler would choose for his dupe and that the matter was a fit one for civil court being the question of accounts.

The British Navy.

Vote in Commons.

For Sixty Million Pounds.

LONDON, July 24.

In the House of Commons, Sir Walter Long, moving a vote of sixty millions sterling for the navy said the personnel of the navy was at present 180,000, compared with 407,000 at the time of the armistice. Out of the three hundred warships and eight hundred auxiliary ships under order at the time of the armistice, 84 warships and 110 auxiliary ships, which were essential to replace the old ships or were so far advanced that cessation of construction would be uneconomical, were being completed. The cancelled ships included three battle-cruisers including the "Howes". The warships being constructed, included one battle-cruiser, fourteen light cruisers, thirty-seven destroyers and thirty-two submarines. The increase of pay of the navy would amount to ten millions sterling in 1919. Sir Walter Long emphasised the importance of having an efficient naval staff at the Admiralty. In order to keep the Admiralty up to date. He announced the appointment of a committee under Admiral Phillimore to investigate the lessons of the war. Sir Walter Long also emphasised the necessity of showing our flag in the distant waters of the Empire. The Admiralty would do its best to economise, but the navy must be efficient and sufficient.

High Prices.

Conference at B. I. Association.

CALCUTTA, July 29.

A Conference was held this afternoon at the British Indian Association to consider the question of the prevailing high price of food grains and cloths. Maharaja Sir Pratap Kumar Tagore, presided. Resolutions were adopted urging the Government to take steps for the mitigation of distress and in particular to adopt the following measures:—(1) Reduction of export of rice from the province (2) the increase of transport facilities and substantial reduction of freights, (3) the prevention of profiteering, (4) the importation of Burma rice both boiled and unboiled in sufficient quantities, and (5) the sale of rice at fixed and reduced prices at convenient centres in the mofussil through district and local boards, municipalities and co-operative credit societies and such other agencies as the Government think fit. The Conference urged the appointment of advisory committees to advise the Controller of Food Supplies, and directors of Civil Supplies in the matter of control of foodstuffs and prices. Regarding the rise in the price of cloths the Conference urged the Government to take early steps to secure standardised cloth in Bengal in view particularly of the fact that the Puja was approaching.

The "A. B. Patrika's" Security.

Appeal Dismissed.

CALCUTTA, July 28.

Lengthy judgments were delivered at the High Court to-day by the special bench, presided over by Justices Woodroffe, Mukerjee and Fletcher, in the appeal preferred by the "Amrita Bazar Patrika" Press against the Government order forfeiting the security of Rs. 5,000. The appeal was dismissed. Mr. Justice Woodroffe, in the course of his judgment, said that no one who reads the articles in question in the "Amrita Bazar Patrika" could come to the conclusion that they were not likely and had not a tendency to excite hatred and contempt towards the Government and the class against whom they were directed. As regards the evidence sought to be offered by the applicant, His Lordship said that in his opinion there was no ground in this case, on the admission of explanatory evidence. Passing then to the question of intention that should be gathered from the language employed, the words used in these articles were, in His Lordship's opinion, likely to produce hatred, contempt and disaffection. As His Lordship saw no reason in this case for departing from the ordinary rule that an unsuccessful party should pay the costs. The order would be that the applicant do pay Government costs of these proceedings.

Mr. Justice Mukerjee delivered a separate judgment, agreeing with Mr. Justice Woodroffe. Mr. Justice Mukerjee, in the course of his judgment, said that in his opinion both the articles of the "Patrika" read without elucidation had a tendency to bring into hatred or contempt or to excite disaffection towards the Government. Besides that, the first article had also a tendency to bring into hatred or contempt a class or section of that Government recruited in England, a section of His Majesty's subjects namely, the officers of that Government recruited in England. The language of the articles was plain and unambiguous and did not stand in need of, possibly did not admit of, a commentary and exposition. There was in both articles an open and incoercive attack of the most direct and straightforward character imaginable in Government. The nature and tendency of the articles taken as a whole brought them within the operation of Section 4, Sub-section (1), Clause (c).

Mr. Justice Fletcher agreed with the judgment delivered by Mr. Justice Woodroffe.

Encounter on the Mall.

Sant Singh Case.

LAHORE, July 28.

The hearing took place on Saturday of the case against Sant Singh who was charged under Sections 121-A 147 and 152 L. P. C., before a tribunal consisting of Messrs. Braisher President, Prenter and Harris. Sardar Mehtab Singh, Public prosecutor of Lahore appeared for the Crown and Mr. Raghunath Sahai, Vakil for the accused. Mr. Howell, Superintendent of Police, C. I. D., filed a complaint by the order of the Local Government. Evidence of prosecution witnesses was then recorded. Mr. Clarke, Deputy Superintendent of Police gave a narrative of the riot at Lahore Mall on the evening of the 10th April and said that the crowd fiercely opposed the police all the way down the mall. By threats of opening fire on them the crowd was driven back as far as Anarkali. Witness Ali stated that he was told that a man had been wounded and removed by four of the crowd in a tonga. This informant said that he had observed the man closely and the other had said that his name was Sant Singh. Witness took the wounded man's (accused) statement in his house, where he was being treated by Dr. Turalah. He did not arrest the accused as the Doctor thought his condition serious. A guard was posted at the house of the accused.

Ghulam Mahomed, Head-constable stated that he was with the police when the encounter took place on the Mall and saw the accused being taken away in a tonga after firing. He heard two persons addressing the accused by name near Lawrence Statue and he gave this information to Sub-Inspector Maratab Ali. At this stage the Court noted that no other prosecution witnesses were present and recorded the statement of the accused. The accused stated that on his return from Lawrence Gardens he encountered a mob near O'Dwyer Soldier Club, who numbered 300 or 400 men. He kept on a side on the foot path and was then hit in the stomach and left arm. He got behind a wall and then fell and fainted. Some boys lifted him up and after going some distance they put him in a tonga. The Court then passed order that the public prosecutor was not prepared to state that the prosecution had no further evidence to produce and asked for a postponement to the 29th instant to allow consultation with Mr. Bowring, the case would be adjourned till that date.

Hon'ble Mian Mahomed Shafi C. I. E. Assumes Office.

SIMLA, July 28.

A Gazette of India Extraordinary runs:—A vacancy having occurred in the office of an ordinary member of the Council of the Governor General of India by the resignation of the Honourable Sir Chettur Sankaran Nair Kt., C. I. E., and no conditional or other successor being present on the spot the Governor General in Council has been pleased under the provisions of section 92 (1) of the Government of India Act 1915 (5 and 6 Geo 5 ch 61) to appoint the Honourable Khan Bahadur Mian Mahomed Shafi C. I. E., Barrister-at-Law, to be a temporary member of the Council of the Governor General of India. The Honourable Mian Mahomed Shafi has on this day taken upon himself the execution of his office under the usual salute.

Case of Alleged Cheating.

LAHORE, July 28.

At the High Court on Monday before Mr. Justice Broadway and a Jury trial commenced of T. W. Radley, in connection with two connected cases of alleged cheating and criminal misappropriation of various sums of money, amounting to Rs. 1,05,000. The accused was represented by Mr. B. R. Puri. The accused pleaded no guilty to the charges which were altered from those framed by committing offence, under Sections 408 and 420 I. P. C. Rai Sahib Mool Chand, Counsel for the Crown opened the case for prosecution.

Asiatic Trading Act.

Presidency Association's

Protest.

BOMBAY, July 28.

The Bombay Presidency Association has wired to H. E. the Viceroy and the Secretary of State protesting against the Asiatic Land and Trading Amendment Act recently passed by South African Legislature as detrimental to British Indians.

Correspondence with Commerce

Member.

Mr. Gandhi's Communication to the Press.

A portion of the correspondence that has lately passed between Mr. Gandhi and the Hon'ble Sir George Barnes, Commerce and Industries Member of the Government of India in regard to the Asiatic Trading Amendment Act, passed by the South African Legislature has been issued to the Press by Mr. Gandhi. It consists of two letters one written by Sir George Barnes to Mr. Gandhi on the 18th instant reviewing the position in South Africa at length, regretting that protests from the Government of India had been unavailing and assuring that the Government would consider most anxiously further action to be taken when the full text of the new statute is received and the other being Mr. Gandhi's reply to Sir George Barnes. The following is the text of Sir George Barnes letter to Mr. Gandhi, dated Simla, 18th July:—

Dear Mr. Gandhi,

I sent you only a very short note a few days ago in answer to your letter of the 3rd July because I wanted to defer a fuller answer until I was able to deal with the subject at length which it deserves. I told you, in my first note that I felt certain that you needed no assurance from me that the events in South Africa which have led up to the passing of the new statute have caused the Viceroy and myself deepest anxiety and that His Excellency has repeatedly pressed the Indian case on the Colonial Office through the Secretary of State for India. I was myself, as you very possibly know in South Africa when the present situation was beginning to develop. I saw Lord Buxton many times and know that he was in constant touch with his Ministers on the subject and did everything in his power to safeguard Indian interests. As you know the present trouble arose from an injunction which Krugersaorp Municipal Council obtained at the beginning of this year from the Supreme Court at Pretoria under sections 130 and 131 of Transvaal Precious and Base Metals Act, 1908 restraining a European firm from permitting Indians to reside on or occupy certain stands in the township of Krugersaorp. The Chairman of the Transvaal British Indian Association thereupon telegraphed to the Viceroy that the effect of this order would be the virtual ruin of Indian mercantile community throughout Witwatersrand. Another cable to the same effect from the same Association was received by yourself, a copy of which you forwarded to us. His Excellency at once gave instructions that the cable addressed by the Transvaal British Indian Association to you (which was somewhat fuller in its terms than one addressed to him) should be cabled in full to the Secretary of State and this was done. The next step was a motion by a Cape Town member for the Select Committee of the House of Assembly to enquire into the new disability of Indians created by the judgment of the Supreme Court. The original object of this motion seems to have been the removal of the disability and it is most regrettable that an amendment was carried to extend the scope of the Committee's inquiry to cover the alleged evasion of the old Boer Law, No. 3 of 1885 by the formation of limited liability companies. The whole position of Indian traders in Transvaal thus came under examination and reports of subsequent debates in the House of Assembly reveal only too clearly the feelings which were aroused. We have not yet received a copy of the bill which was introduced as a result of the committee's report, but from information received I understand the effect of the new law (for the bill is now a statute) is as follows:—(1) Statutory protection is given to existing trading rights held by Indians on the 1st May 1919 in Government townships and on proclaimed land in Transvaal, both in respect of the present holders of licenses and of their successors in title so long as business remains in the same township. (2) The existing restrictive provisions of the Precious and Base Metals Act 1908 remain in force and from 1st May 1919 no fresh trading licenses except renewals will be granted to Indians in Government townships or on proclaimed land in Transvaal. (3) The rights in fixed property acquired before May 1st 1919 by Indian companies are respected, but in future restrictions of law No. 3 of 1885 will apply to companies as well as to individuals.

We do not yet know how the right to hold mortgages on fixed property is affected but we have telegraphed to the Secretary of State for information. On the other hand, I am glad to be able to tell you that the additional clause which was adopted by the House of Assembly empowering licensing authorities to refuse trading licenses to Indians generally, not only on proclaimed land but throughout Transvaal was deleted in the Senate. The telegram which we received from the Chairman of the Transvaal British Indian Association towards the end of May gave us reason to anticipate that the refusal of new licenses might be made general and H. E. the Viceroy at once warned the Secretary of State who was able to press for the deletion of the clause before it was too late. This I think was the clause to which you specially referred in your letter and you did not, of course, know that its deletion had been secured when you wrote. So far as trading license and the administration of Precious and Base Metals Act 1908 are concerned, I do not think that the Union Government would admit that they had broken the compact of 1914. They would claim indeed to have scrupulously observed it in the words of Mr. George's letter of 30th June 1914, to wit, they then undertook, with regard to the administration of existing law to see that they are administered in a just manner and with due regard to vested rights. They would now claim with some reason that they had not only undertaken legislation to set aside a ruling of the Pretoria Supreme Court, which affected

vested rights existing from before 1914, but had also gone beyond their compact with you so as to protect vested rights, which had come into existence between 1914 and 1st May 1919. They would not admit that it was a breach of compact to take steps to prevent what they would call further evasion of law which was passed in 1908. We may protest against the law of 1908, but you will know from your own experience how hard it is to get it altered. The present position is that all vested rights have been validated beyond dispute and cannot again be challenged in courts. Your compact in 1914 with General Smuts which has hitherto rested only on Mr. George's letter of 30th June 1914 to you, has now been definitely legalised. This is to the good. The bad side from the Indian point of view is that the growth of new vested rights is stopped as from 1st May of 1919. The Union Government might also argue that vested rights which have already been acquired by companies in spite of law No. 3 of 1885 are respected and that the amendment of the Act is only intended to prevent similar evasions in future. The Government of India would refuse to accept this argument. They associate themselves entirely with the view expressed by Lord Sinha in the memorandum which he laid before the Imperial Conference of 1918, that law No. 3 of 1885 is an anachronism and opposed to the spirit of modern legislation. They have expressed this view and consider that the new law is difficult to reconcile with Mr. Burton's undertaking at the Conference of 1918, when he said "As far as we are concerned in South Africa we are in agreement with the proposal referring 'Lord Sinha's' memorandum to the consideration of our Government and we will give it the most sympathetic consideration that we can certainly". It is greatly to be regretted that the protests of the Government of India have been unavailing. At the same time I understand that the view of those in Cape Town, who have at heart the interests of Indians in South Africa, is that no more generous recommendations even if made by the Select Committee would have had any prospect of acceptance by the House of Assembly. We are now awaiting the receipt of the full text of the new statute and we shall then consider most anxiously what further action should be taken. Of course you are welcome to make any use you may think fit of this letter.

Mr. Gandhi in his reply to the above wrote:—

Dear Sir George Barnes,

I thank you for your full letter of the 18th instant regarding the recently enacted Transvaal Asiatic Law. In view of the last sentence of your letter I am publishing it together with my reply. I am deeply grateful that the Viceroy and you have been moving in the matter. I am however, sorry to have to observe that the information placed at your disposal as to the true nature of the bill is incomplete if not misleading and so is the information regarding the judgment of the Transvaal Supreme Court, referred to in your letter.

[Message incomplete]

Deportation of Mr. Horniman.

BOMBAY, July 28.

Sir Dinshaw Petit, Chairman of the public meeting recently held, has wired to H. E. the Viceroy, Secretary of State and the Governor of Bombay protesting against the deportation of Mr. B. G. Horniman without trial.

Fatal Drowning Accident.

Contractor's Agent Convicted.

LAHORE, July 28.

It may be remembered that there was a fatal accident on the 3rd June 1919 on the river Beas near Naraina, as the result of which 86 persons were drowned. The contractor's agent and six boatmen were tried by Lt. Col. C. H. Buck, District Magistrate of Kangra, and judgment was pronounced on the 25th July. The agent of the contractor was sentenced to six months rigorous imprisonment and Rs. 200 fine and six boatmen to terms of imprisonment ranging from one to two years under Section 304 (A) I. P. C., the former for allowing the boat to start over loaded and the latter for culpable neglect to navigation. In the judgment the Magistrate remarked:—I must congratulate Gharib Shah for his great skill and bravery in saving by his sole personal efforts and a continued risk of his life at the very least 20 human beings, no less than ten of them and probably more were rescued by him by swimming to them in water. This is not the first time that he has saved persons from drowning for he in his possession a certificate from the Police Department showing that in 1914 he did at the peril of his life save five persons from drowning in the Beas River. He is the one person connected with this sad occurrence who stands out as a shining light and as a lasting example to others and I shall have greatest pleasure in bringing his wonderful acts to the notice of the Government.

సంకల్పముతో ముగిసినది. యా నెల 19 తేదీ కుమ్రు తూడి చింతూరు గ్రామములో జరిగినది. ఈ కాలి నర్మలవిహారము కుమ్రుతూడి చింతూరు గ్రామములో కొంత ప్రముఖులకు సేవచేసినట్లు తెలిసింది. అందుకు గాను యా విరాళము లాసకబడినది. మార్పు నేల రావడమునకు 1000, మార్పు నేల వెంకటాచలమునకు 1000, మార్పు నేల చిన వెంకటాచలమునకు 1000, మార్పు నేల కిశోరాచలమునకు 1000, రాట్లగడ్డ వెంకటాచలమునకు 800, మార్పు నేల వెంకటాచలమునకు 500, నుండి మేడ వెంకటాచలమునకు 800, అన్నె వాచలమునకు 200, ముద్ద వెంకటాచలమునకు 400, యేళ్ల నేలమునకు 400, మునుమాచలమునకు 150, వాసి రెడ్డి నాచలమునకు 200, వాసి రెడ్డి వెంకటాచలమునకు 75, అల్లూరు వెంకటాచలమునకు 150, వాసి రెడ్డి వెంకటాచలమునకు 200, కొంకణి వెంకటాచలమునకు 200, మొత్తం 7575 రూపాయలు విరాళ మిచ్చిరి. ఈ విరాళముల నాక యాచారము 5000 లు గానున్నవి. —నాడరెడ్డి నిరధర్షియ్య.

కలెన్సీ నిబంధనలవలన ఇండియానుండి పంటను ఎగుమతి చేయువారలకు కష్టముగను అసౌకర్యముగ నుండెనని సర్ జే. డి. రీనుగారు నుడివరి. కాని ఇండియా దొరతనము వారు మొన్ననే బింపిన సమాచారమును జూడ రీనుగారి మాటలు నిజమని తోచుటలేదు కావుననుభవలో మాంట్రాగూ గారు నుడివరి.

సంస్కృత్యము - ఆంధ్ర దేశము

సరసన్న పేట.

19-7-19 తేదీ నాడు, ఇచ్చట సంధి ఉత్సవము జరుగఁజూచుకొనఁగలము. ఈ దినమునే దేవతల అన్నదానము చేయు దినము. రేపటికప్పుడు, బాలల ఆటలు, బాలల లీలలు మిఠాయి విడుదల జరిగివేయఁగలదు. దర్బారునందఁ ప్రార్థన రాజకీయ కీర్తనలు బాలలకు పాఠ్యముగా, డి. టి. పాఠశాల ద్వారాను సభాధిపత్యము వహించి సంధిమరతులను జదివి, యుద్ధములను లోకము గ్రహించవలసిన నీతిని నూర్చి ముచ్చటించిరి. రాత్రి ఆశీర్వాదములతో ఊరేగింపు జరిగెను. — విశేషము.

సోంపేట.

సంధి యుత్సవము ఈ నెల 17 తేదీన బ్రహ్మపురపు నల్లకల్లెవారు సోంపేట వచ్చిరి. సంధి యుత్సవము చేయించిరి. 19వ తేదీనాడు నుమారు 1500 మంది 2 కూరలతో తప్పయినా, సమృద్ధిగ నన్ను నముజేసిరి. సాంకల్పము 5 గంటలకు సత్సంగసభనీ సమాజభవాగారాధిపతి గారిగు దొకి చంద్రశేఖరంగారును కార్యదర్శులు కొంచాడ కృష్ణమూర్తి గారును స్వంతసామ్యంతో 120 మంది నిరసేదలకు ఈ కాటకపు దినములలో భగవంతుని కొర్చి ఒక్కొక్కటి నుమారు 2 లు వెలగల వస్త్రములను దానముజేసిరి. ఇది విరికి సమాజసభ. ఈ సమాజమువారు నుమారు 2 మాసములకుండి కాటకయవకు మలయల మామచన్న నిరసేదల కన్నము పెట్టుచు ఆశీర్వాద వస్త్రదానము గావించిరి — దుర్గమహాలి ఆనందరాజులు.

పేకి

తేదీ 19-7-19 తేదీన మాగ్రామమున మాగ్రామ మనము మల్లెపూడి జానకి రామయ్యగారి ప్రార్థనామయన సంధియహోత్సవము మిక్కిలి జరుపుకొనఁ జరిగినది. మందుగ నే యే గ్రామము జరిగి యుండుటచే నాటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మాగ్రామపాలకాలలోని బాలబాలిక లందఱు చక్కగ నస్త్రధారణము లవలంబించి కొని జండాలతో స్కూలు నలంకరించి పిమ్మట 8 గంటలకు గ్రామాధికారులకు బహిరంగమున పాదములు ఊరేగిరి. స్కూలునందు పాదలండులు సమాజము మ. రా. రా. చావలి శూర్యశారాయణగారి ఆధిపత్యమున సభజరిగిరి. జయధ్వజంతో సభ విరమింపబడెను. — పుట్టి జానకి రాయలు.

లక్కవరం.

ఈ నెల 19-వ తేదీన ఇండియా చక్రవర్తిగారి యుద్ధపు జయ ఉద్యోగమున పిరు 2000 మంది బీదప్రజలకు అన్నదాన మొనగిరి. 500 మంది స్కూలు బాలలకు కాఫీ, పుష్పా, లడ్డూలు, అరటి పండ్లతో ర్మిపరచిరి. ఆరోజున మామయలకు ఆత్మనందమై యొప్పుయందె. ఒక వైపున కుంటివాల్లు, నొకవైపున గ్రుడ్డివాండ్లు, నొకవైపున బీదప్రజలు, నొకవైపున స్కూలు బాలలయొక్క పాటలు, ఆటలు ఒకతెట్టు ప్రార్థనలు, క్షత్రియులు నొకవైపున వారి కథ, భారతములో భర్తరాజుగారి జయసంద్యమున జరుగు భారత పురాణము. ఆరోజున ఎంతవైపునగా నందెనో చదువకులకు విదితము. ప్రత్యేకము చూచుటకు 400 మంది వచ్చిరి. కడియాల నగ్నయ్యవంతులు.

పెంజుపాడు:— శ్రీమద్రామందలి వారికిని జర్మనీకిని జరిగిన సంధి శాంతివాదము ఈ నెల 19 తేదీన పెంజుపాడు గ్రామములో నన్నాకులగు బీదలకు నుమారు రెండువేల మందికి సంతృప్తిగా నన్నదానము చేయబడెను. మధ్యాహ్నమున శ్రీవేంకట నరసింహవార్య హిందూమిడల్ స్కూలులోని బాలలకు మిఠాయిలు పంచిపెట్టబడెను. పిల్లవాండ్రందఱు ధ్వజములను జేబున శ్రీచక్రవర్తిగారి పటమును యుండి కొని జయధ్వజములు చేయించు నూరేగిరి. సాయంత్రమున నుమారు రెండు వందలమంది వికలాంగులు ముడుసలును నర దిక్కులేని శ్రీపురుషులకు వస్త్రదానము చేయబడెను. యీ మహా క్షేమ కాలమున నూతన వస్త్రములకు బడసిన యీ దీవుల సంహారమునకు మేరలేక యుండెను. ఈ కార్యము లన్నియు దానధర్మ విరతులు నువారస్యభావులు నగు తాల్లూరు నూరు అగ్రహారందార్ శ్రీమత్రిమల వెంకటనరసింహవార్యులు ఆశ్రయార్థముగా వేసిన ధనసహాయము చేతను మాదివూటికి చాక్కిలదారువారగు నటంపల్లి మామయరావుగారి సత్కార్య నిర్వహణ దీక్షచేతను గ్రామస్థులొసగిన చందా సమర్థనలతోను నెరవేర్చబడినది — యస్. టి. పీకరావు వాద్యులు.

లోకమాన్యతిలకుజన్మదినోత్సవము

ఇనగల్లు.

బాపట్ల తాలూకా ఇనగల్లు, అంధ్రవాణి గ్రాంథాలయమున నీ నెల 28 వ తేదీన శ్రీమత, తంగిరాల, వేంకటేశ్వర్లుగారి యుద్ధక్షతను బహిరంగ సభజరుపబడి, అందు తిలక్ మహాశయుని జీవితమును గురించి విపులముగా యువస్వనివేదన జరిగి. అధ్యక్షులకు వందనశతంబులతో సభ ముగింపబడినది. గ్రాంథాలయ కార్యదర్శి—టి. కేశవరావు.

కురిచేడు

కురిచేడు గ్రామంలో సిద్ధార్థ శామ నందనూర ఆషాఢ బ 11 సౌమ్యవాసరమున (ది 28-7-19) భగవాన్ శాశ్వతమృత్యు బాల గంగాధర తిలకుగారి జన్మదినోత్సవము భక్తవరాయణుల శక్తివంతమైన ఇచ్చట జరిగిన దీర్ఘకాలమునకు భగవదాయములలో భగవత్ప్రీతిగా అర్చనాధ్యక్షవంతులు మంగళవాద్యములతో కరతాళధ్వజుల సహిత గోవిందనామ స్మరణతో సత్కారములు గా జరిగినది. కురిచేడుపురవాసి.

పల్నాడు తాలూకా కారెపూడి

పల్నాడు తాలూకా కారెపూడి గ్రామపు “శ్రీలక్ష్మీ చన్న కేశవ విలాస గ్రంథాలయము” నందు లోకమాన్యతాల గంగాధరతిలక్ గారి 84 వ వర్ధంత్యుత్సవము ఈ నెల 28 తేదీన శ్రీమత బెల్లంకొండ రాఘవరావుగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. తిలక్ భగవానుని గురించి సభకులకు శ్రోత్రపేయముగ అగ్రానవాధిపతిగా యవ్వనించిరి. పిదప తిలక్ మహామహునకు జయ. జయ. అను శబ్దములతో సభ ముగిసినది. — సాగి రామ నాథకర్మ, గ్రంథాలయ కార్యదర్శి.

తిరువనంతూరు.

ఈ గ్రామపు కృష్ణామయలు ఒకటిగ జేరి దొన అనే శ్రీమద్రామయ్య స్వామిక్షేత్రమునకు ఏగి ప్రాంత కాలమున ఆ పుణ్యక్షేత్రములో గ్రంథాలయ భక్తగోష్ఠిలో భగవంతుని వేంకటేశయుండు శ్రీమద్రామయ్యస్వామి సన్నిధానమునకు వెళ్ళి శ్రీ తిలకుగారికి అభిషేకార్చనారాధనలు జరిపించిరి. వెనుక అచ్చటవచ్చియుండు బీదజనులకు తృప్తికరముగ నన్న మియ్యబడెను. అటు వెనుక నుమారు 8 గంటలకు భక్తగోష్ఠములలో నూకల తేది తేదీ భక్తకృష్ణ పత్రిక 22-7-19 లో తేదీ భక్తకృష్ణ సంపాదకుడైన శ్రీమాక, తిరు. వి. కల్యాణముండన మాదలిగారు వ్రాసిన తిలకు మహాశయుని చరిత్రమును చదివి వినిపించిరి—రత్నం.

గుండుగోలను

ఈ నెల 28 తేదీన శ్రీకృష్ణ పతనమండరమున తత్సంఘమువారు బాల గంగాధర తిలక్ గారి జన్మదినోత్సవము నీ క్రింది రీతిగా జరిపిరి. లోకమాన్యనివేదనము భజనతో గ్రామముందు నూరేగించి మందిరమును మిటింగు జరిపిరి, అందు ము. రా. మామయలకు గోపాలరాజుగారు ఆధిపత్యము వహించి లోకమాన్యచరిత్ర 50 పేజీల ప్రాసెవారి ఆశుభారతో ప్రేక్షకులకు రాత్రంతా శోకరసములు కలుగునట్లు దీర్ఘ కాలము చదివిరి. ము. రా. భోగరాజు వీరవేంకయ్యగారు వారి తేజ సేను గురించియు, అధరాపురపు నరసింహరావుగారు ఆమహానీయుని ఆధ్యాత్మిక విద్యకు గురించియు ఉపన్యసించిరి. తిలకు నిధికి రు. 10-0-0 చందా వసూలుచేసి పంపించి నారు పిమ్మట ఫలహారములు పంచి పెట్టబడెను.

కోడూరు కృష్ణమూర్తి సహాయకార్యదర్శి కొలకలూరు.

తెనాలి తాలూకా కొలకలూరు గ్రామములో స్థాపితమైన శ్రీ ఆంధ్రగిర్యాగ్రంథాలయము తరపున శ్రీ లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకుగారి 84-వ జన్మదినోత్సవము ఈ నెల 28-వ తేదీ జయప్రదముగా జరుపబడెను. మాగ్రామ యూనియను వందలమంది వైరమాకగారు మహారాజకీర్తనరత్న కాశీ పతిరావు వంతులుగారి ప్రార్థనామయన గ్రామస్థులందఱు కలసి ఘనము 1000 మంది బీదజనులకు సంకృతికరముగా అన్నదానముచేసిరి. నాటిసాయంత్రము 6 గంటలకు గ్రాంథాలయము యెదుట మద్రాసు హైకోర్టు ఆద్యక్షులుగా రైన నడింకల్లి నరసింహరావు వంతులు M. A. (Hons) L. L. B. Bar-at-law గారి అగ్రానవాధి పత్యముక్రింద సభ జరుపబడెను. ఘనము నాలుగువందలమంది సభ నలంకరించిరి. వైరప్రార్థనజరిగిన పిమ్మట లోకమాన్యనివేదన పద్యములు జయనబడెను. పిమ్మట గోపరాజు భార్యయ్యగారు లోకమాన్యని

యొక్క జీవితమును క్లుప్తముగా నవ్వనించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు తిలకుగారు వైరమాకాపు లనియు వీరితో ప్రార్థనను నారు ప్రపంచములో అడుగుగానున్నారనియు, వారి చరిత్రపాశ్చాత్య తద్వలె ననుసరించి సభల పూర్వముగ గాక మనజేతయే తద్వలెని నారిక ఫలహారముగా చెప్పిన పామరజనులకు సత్సాహము కలుగజేసే వచ్చుననియు, వారంగ్గతే ములో చేయు కృషి మొదలగు సంకతుల ను వ స్వనించిరి. సభానంతరము బడిపిల్లలకు తినపదార్థములు పంచి పెట్టబడెను. చింతా నాగభూషణం.

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు శకునోపనిషత్తు, దాది, పోతపాల, బాలగోగములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ అచంటి - లక్ష్మీవతిగారు వి. ఏ. ఎం. టి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటురోడ్, మద్రాస్.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటచేత ఈ గుఱున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును మును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆ యుద్ధవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయుటయు, పోష్టుచారియు మీ మీ భరించి పంపెదము. వెంటనే ప్రాయశ్చిరము. (219)

వైద్యశాస్త్ర ముగళంకర్ గోవిందశి, ఆరంభిగివా శ్రీమదాలయం, 157, బ్రాడ్వేయ, మద్రాస్

వంటవైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు

12 కెన్సెలరులేట్, ఎన్కూన్, మద్రాసు. ఈ రసవైద్యము ఏ కారణము చేరినైన సందడ శరీర నయమున యుండిన సెప్పిలేతుండ పీకినయెను. బలహిమైన వందడను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంకలన వందడను బంగారుచేత మాయము, వల్లు శ్రాత్తకట్టుకు, ఇంకను వండినంబంబమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయవలయునని తప్పియున్నాము నుండిన తీయవచ్చును నొప్పిలేకనే తీయవలయును.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపర్యటనలవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవంతుల శ్లేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోగిలై యున్నార. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తయయిస్తే నుండే శ్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము తోచుట లేదని తాత్పర్యముగల బల్కుగలదు. దినవ్యయము, మూడిన శాల్యకార్యములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణమునుగల సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇశాం. (594)
2. శ్రీనివాస లైలం:—శ్లేగు గడ్డకము, నుండల సాన్నిహిత్యమును మంచియును. సీసా 1-3 0-8-0, 5-3 1 ఇశాం. తోపుటకును మంచియును.
3. కైక్యాన రాసము:—దీనిని శేదింపినప్పుడు నుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిచేసి, కీరలేసి, అతీర్ణతేయును గుణము కాగలదు. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3
4. బాలసుఖోపనిషత్తు:—బిడ్డలకు బలము, మందము, ములబద్ధము, అతీర్ణతేది, కృత్కర్యము, కడుపుబ్బియుండును. ఆకలిలేకుండును మొదలగునవి గుణములు తద్వలె పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-3 0-12-0, 5-3 1 ఇశాం.
5. లోకమాన్యచరిత్ర కస్తూరిమూత్రము:—బిడ్డలకు వయస్సు ముగిసినవారికి, బాలింకలకు ఉత్తమ గుణము. మందము, వడితేను, వర్ష, అతీర్ణతేను, కీరకాశం, పూర్వజాయాపు, ములబద్ధం, బ్యరం, సతిబ్యరము, దుర్బలము మొదలగు యొక కష్టక రోగములకు గుణముచేయును. (801)

150 మూత్రము గల సీసా	0-4-0
శుభము కల్పితో 6-3	1-8-0
"	12-3 2-18-0
"	25-3 8-8-0

తతి శ్రీమదముగో నూతన అనుపాదము తెనుగున వంతుడుగ శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మద్రాసు.

